

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.01.2022. – 04.02.2022.

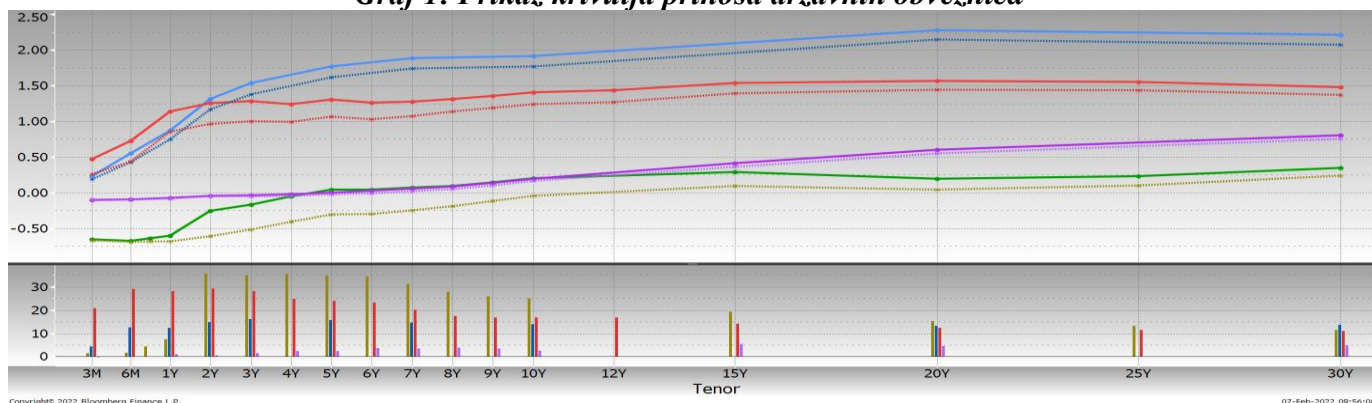
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22				
2 godine	-0,61	-	-0,25	↗	1,16	-	1,31	↗	0,97	-	1,26	↗	-0,05	-	-0,04	↗
5 godina	-0,31	-	0,05	↗	1,61	-	1,77	↗	1,07	-	1,31	↗	-0,02	-	0,01	↗
10 godina	-0,05	-	0,21	↗	1,77	-	1,91	↗	1,24	-	1,41	↗	0,17	-	0,20	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	28.1.22	-	4.2.22	
3 mjeseca	-0,657	-	-0,614	↗
6 mjeseci	-0,690	-	-0,674	↗
1 godina	-0,665	-	-0,587	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 04.02.2022. godine (pune linije) i 28.01.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Na sastanku koji je održan protekle sedmice ECB nije donijela odluku o promjeni monetarne politike, kao što je i bilo očekivano. Ipak, na pres-konferenciji koja je održana nakon sastanka predsjednica ECB Lagarde je istakla da će inflacija vjerovatno ostati veća duže vrijeme nego što se ranije očekivalo, ali će krajem godine doći do njenog ublažavanja. Lagarde je, takođe, istakla da su u poređenju sa očekivanjima ECB od decembra, rizici očekivane inflacije povećani, posebno u bliskoj budućnosti. Tokom pres-konferencije Lagarde je odbila da ponovi ranije smjernice koje su podrazumijevale da je „malo vjerovatno“ da će se kamatne stope povećati u ovoj godini. Takođe, dodala je da će sastanak u martu i kasnije sastanak u junu biti od ključne važnosti za utvrđivanje da li su tri kriterija u smjernicama monetarne politike u potpunosti zadovoljena.

Finansijsko tržište u eurozoni pozitivno je reagovalo nakon sjednice ECB, kao i na odluku BoE o povećanju referentne kamatne stope, te su prinosi na obveznice sigurnijih članica eurozone povećani između 26 i 36 baznih poena na sedmičnom nivou. Istovremeno, prinosi na italijanske obveznice su zabilježili sedmični rast između 44 i 49 baznih poena.

ECB je objavila rezultate ankete koji ukazuju na to da bi inflacija u eurozoni i dalje mogla pasti ispod nivoa od 2% u narednoj godini, svega jedan dan nakon što je ECB upozorila na sve veće cjenovne pritiske.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ	JAN	4,4%	5,1%	5,0%
2.	Stopa inflacije – Njemačka	JAN	4,3%	5,1%	5,7%
3.	Stopa inflacije – Francuska	JAN	2,9%	3,3%	3,4%
4.	Stopa inflacije – Španija	JAN	5,5%	6,1%	6,6%
5.	Maloprodaja (G/G) – Holandija	DEC	-	7,6%	6,9%
6.	Maloprodaja (G/G) – Španija	DEC	-	-3,3%	6,2%
7.	Maloprodaja (G/G) – Njemačka	DEC	3,4%	0,0%	0,5%
8.	Maloprodaja (G/G) – EZ	DEC	5,0%	2,0%	8,2%
9.	GDP (G/G) – EZ	IV kvartal	4,6%	4,6%	3,9%
10.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) –EZ	DEC	26,1%	26,2%	23,7%
11.	PMI kompozitni indeks – EZ final.	JAN	52,4	52,3	53,3
12.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ final.	JAN	59,0	58,7	58,0

SAD

Tokom protekle sedmice finansijsko tržište u SAD je pozitivno reagovalo nakon sjednica ECB i BoE, te nakon objavljivanja podataka sa tržišta rada krajem sedmice, koji su znatno bolji od očekivanih. Prinosi na američke obveznice su zabilježili rast između 14 i 16 baznih poena na sedmičnom nivou. U Izvještaju o stanju na tržištu rada koji je objavljen u petak je istaknuto kako je ekonomija SAD u januaru stvorila mnogo više radnih mjesta nego što se očekivalo, uprkos poremećajima u poslovanju sa potrošačima zbog situacije sa korona virusom, a što ukazuje na temeljnu snagu koja bi trebalo da održava ekspanziju dok Fed ne počne sa povećanjem referentne kamatne stope. Takođe, u Izvještaju je navedeno da je rast broja radnih mjesta u decembru i novembru bio veći nego što je to prvobitno procijenjeno.

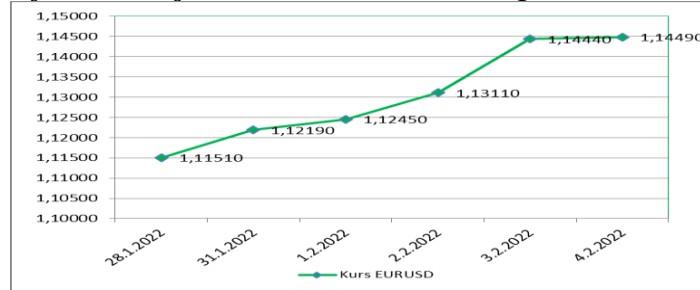
Predsjednik Feda iz Filadelfije Harker je izjavio da podržava povećanje kamatne stope u martu za 25 baznih poena i da je sad već manje uvjeren da bi Fed mogao povećati stopu i za 50 baznih poena. Predsjednik Feda iz St. Louisa Bulard je izjavio da se zalaže za početak zaoštavanja monetarne politike Feda, uz uzastopna povećanja referentne kamatne stope na sastancima FOMC-a u martu, aprilu i junu, nakon čega će se tokom druge polovine 2022. i 2023. godine procijeniti da li će biti potrebni agresivniji koraci u savladavanju inflacije.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JAN	3,9%	4,0%	3,9%
2.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	JAN	125.000	467.000	510.000
3.	Promjena zaposlenih privatni sektor	JAN	35.000	444.000	503.000
4.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	JAN	20.000	13.000	32.000
5.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	28. JAN	-	12,0%	-7,1%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	29. JAN	245.000	238.000	261.000
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	JAN	55,5	55,5	57,7
8.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	DEC	0,6%	0,2%	0,6%
9.	PMI indeks uslužnog sektora (final.)	JAN	50,9	51,2	57,6
10.	Obim porudžbina trajnih dobara (final.)	DEC	-0,9%	-0,7%	3,2%
11.	Fabričke porudžbine	DEC	-0,4%	-0,4%	1,8%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1151 na nivo od 1,1449, što predstavlja rast od 2,67% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice održana je sjednica MPC BoE na kojoj je odlučeno da se poveća referentna kamatna stopa u sklopu monetarnih mjera usmjerenih ka suzbijanju inflacije koja je, prema očekivanjima članova MPC BoE, na putu da u aprilu dostigne nivo od 7,25%. **Članovi MPC BoE su glasali sa 5:4 za povećanje referentne kamatne stope na 0,5% sa 0,25%, koliko je ista iznosila.** Ono što je iznenađujuće jeste da su četiri člana ovog tijela glasala i za veće povećanje, odnosno glasali su da se stopa poveća na 0,75%, što bi bilo povećanje koje nije zabilježeno od nezavisnosti centralne banke odnosno od 1997. godine. Ujedno, ovo je bilo prvo uzastopno povećanje referentne kamatne stope od 2004. godine, a reflektuje hitnost povećanja kamatnih stopa sa ciljem da se inflacija vrati na ciljani nivo od 2%. Članovi MPC BoE su, takođe, signalizirali početak nove ere za obveznice prikupljene kroz program kvantitativnih olakšica u vrijednosti 895 milijardi GBP, te su jednoglasno donijeli odluku o postepenom smanjenju bilansa centralne banke. Od narednog mjeseca BoE neće reinvestirati obveznice koje dospijevaju. Takođe, BoE je ponovila plan kojim će razmotriti aktivnu prodaju obveznica u momentu kada referentna kamatna dostigne nivo od 1%. Na pres-konferenciji nakon sastanka guverner Bailey je istakao da je javnosti poslata “snažna poruka”. Bailey je istakao da je povećanje referentne kamatne stope bilo neophodno, jer je malo vjerovatno da će se inflacija bez tih mjera vratiti na ciljani nivo. Takođe, Bailey je dodao da se Velika Britanija suočava sa “ekstremnim primjerom” ekonomskog šoka koji bi mogao povećati troškove života za sve građane.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	JAN	10,9%	11,2%	10,4%
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	DEC	0,4	0,8	1,0
3.	Odobreni hipotekarni krediti	DEC	66.000	71.000	67.900
4.	PMI prerađivački sektor F	JAN	56,9	57,3	56,9
5.	PMI uslužni sektor F	JAN	53,3	54,1	53,3
6.	PMI kompozitni indeks F	JAN	53,4	54,2	53,4
7.	PMI građevinski sektor	JAN	54,3	56,3	54,3

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,83224 na nivo od 0,84615, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3401 na nivo od 1,3531.

JAPAN

Tokom protekle sedmice, guverner Kuroda je izjavio da BoJ mora zadržati ultrastimulativnu monetarnu politiku, pošto je inflacija i dalje niska u odnosu na inflacije u drugim zemljama. Sve veći rizici od visoke inflacije su podstakli centralne banke SAD i Velike Britanije da povuku stimulativne mjere i povećaju kamatne stope. Dodao je da inflacija u Japanu ostaje prigušena zbog kašnjenja oporavka ekonomije tokom pandemije, kao i zbog deflatornog načina razmišljanja javnosti da domaćinstva i firme djeluju pod pretpostavkom da se cijene neće mnogo povećati. Kuroda je izjavio da se nominalne plate u Japanu nisu puno povećale i da misli da nivo inflacije neće dostići nivo od 2%, osim ukoliko se plate ne povećaju zajedno sa cijenama. Dodao je da je okruženje niskih kamatnih stopa u Japanu imalo uticaja na regionalne

kreditore kroz različite kanale, te da se japanska privreda umjereno oporavila jednim dijelom zahvaljujući agresivnom monetarnom popuštanju BoJ, što je u konačnici rezultiralo podsticanju rasta u područjima u kojima regionalne banke djeluju.

Anketa koju je sproveo Reuters je pokazala da se ekonomija Japana oporavila u posljednja tri mjeseca 2021. godine, nakon što se potrošnja povećala sa smanjenjem broja zaraženih Covid19, iako bi se moglo desiti da se to promijeni tokom I kvartala 2022. godine, nakon naglog rasta broja zaraženih omikron sojem. Anketa je, takođe, pokazala da su veleprodajne cijene nastavile rasti u januaru u odnosu na godinu ranije, što je znak da će rast cijena energije i sirovina i dalje nastaviti da narušava korporativne profite.

Proizvodna aktivnost u Japanu se u januaru povećala najbržim tempom u posljednjih osam godina zbog povećane proizvodnje i novih porudžbina, dok su pritisci na cijene i dalje povećani jer su se firme nastavile suočavati sa problemima u lancima snabdjevanja.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	Industrijska proizvodnja G/G (prelim.)	DEC	2,9%	2,7%	5,1%
2.	Maloprodaja (G/G)	DEC	2,8%	1,4%	1,9%
3.	Indeks započelih kuća (G/G)	DEC	8,1%	4,2%	3,7%
4.	Stopa nezaposlenosti	DEC	2,8%	2,7%	2,8%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora (final.)	JAN	-	55,4	54,3
6.	PMI indeks uslužnog sektora (final.)	JAN	-	47,6	52,1
7.	Kompozitni PMI indeks (final)	JAN	-	49,9	52,5
8.	Prodaja vozila (G/G)	JAN	-	-12,5	-10,2
9.	Monetarna baza (G/G)	JAN	-	8,4%	8,3%

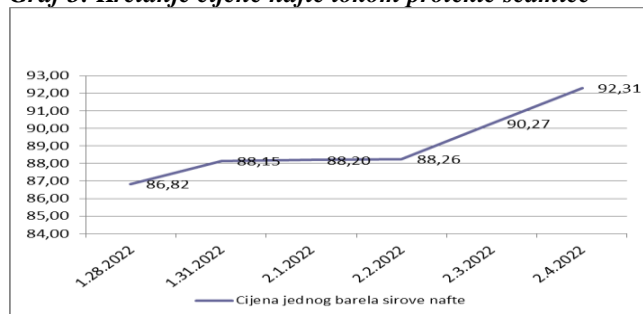
JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 128,58 na nivo od 131,96, dok je kurs USDJPY ostao na istom nivou kao i prethodne sedmice.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 86,82 USD (77,86 EUR). Tokom protekle sedmice cijena nafte je nastavila sa tendencijom rasta, te je dostigla najveći nivo u posljednjih sedam godina. Na rast cijene nafte uticale su uglavnom geopolitičke tenzije, vremenski uslovi, ali i odluka OPEC+ o ponudi nafte tokom marta. Početkom sedmice cijena nafte je uglavnom bila pod uticajima geopolitičkih tenzija u istočnoj Evropi i na Bliskom istoku, što je uticalo na to da se cijena kreće ka najvećem mjesečnom nivou u posljednjih godinu dana, što su investitori protumačili kao mogući problem na strani ponude nafte. Narednog dana, investitori su počeli sa špekulacijama oko toga da li će OPEC+ možda donijeti odluku da obim ponude poveća više nego što je očekivano, ali su i iščekivali podatke o stanju zaliha nafte u SAD. Nakon što je OPEC+ održao najkraći sastanak do sada i odlučio da se drži planiranog povećanja obima ponude od 400.000 barela dnevno za mart, cijena nafte je nastavila da raste. Ovim je potvrđeno da se kartel i dalje drži pristupa opreznog povećanja ponude, što će se vjerovatno odraziti na održavanje visoke cijene ovog energenta, odnosno najviše cijene u posljednjih sedam godina. Već u četvrtak, cijena nafte probija nivo od 90 USD po barelu, prvi put od 2014. godine.

Cijena nafte je na sedmičnom nivou zabilježila rast od 6,32%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 92,31 USD (80,63 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

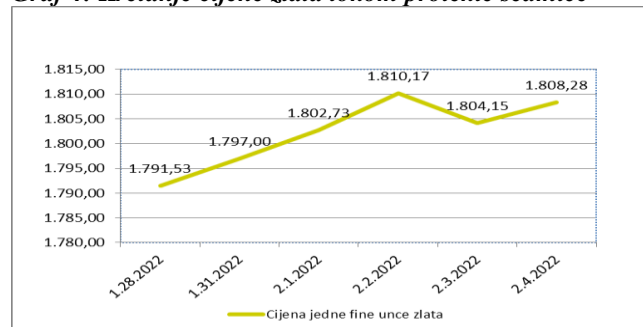

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.791,53 USD (1.606,75 EUR).

Početkom sedmice cijena zlata je imala blagu tendenciju rasta. Na cijenu zlata uticalo je slabljenje USD i retorika zvaničnika Fed, koji su umanjili izgleda za implementiranje agresivnijeg povećanja kamatnih stopa u skorijem roku. U četvrtak su održane sjednice ECB i BoE, na kojima je ukazano na pojačane strahove od inflacije. BoE je monetarnu politiku učinila restriktivnijom, dok ECB nije promijenila sadašnju monetarnu politiku. Uprkos ovim odlukama cijena zlata nije zabilježila značajne promjene. Krajem sedmice cijena zlata je blago povećana pod uticajem geopolitičkih tenzija u vezi s Ukrajinom i Rusijom, što ima nešto snažniji efekat po investitore u odnosu na očekivano pooštavanje monetarne politike Fed. U petak su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD, ali je cijena zlata, upravo zbog političkih tenzija, nastavila da se održava na nivou iznad 1.800 USD po unci. Trgovci očekuju da će Fed nastaviti sa povećanjem kamatnih stopa, posebno nakon posljednjeg izvještaja sa tržišta rada koji ukazuje na pregrijavanje ekonomije. Investitori su trenutno u iščekivanju podataka o stanju inflacije u SAD koji će biti objavljeni u ovoj sedmici, a koji će uticati odluke o investiranju u zlato i svakako će se odraziti na cijenu zlata.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.808,28 USD (1.579,42 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je povećana za 0,93%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.